

KÖZÉPISKOLA 1. ÓRA

Készítette az EFOP 1.8.0-VEKOP-17-2017-00001

„Egészségügyi ellátórendszer szakmai módszertani fejlesztése” című projekt

Népegészségügyi alprojekt A/III. munkacsoportja.

A projekt a Széchenyi 2020 program keretében valósul meg.

Eredménytermék készítésének dátuma:
2019.01.15.

Egészségügyi Ellátórendszer
Szakmai Módszertani Fejlesztése
EFOP-1.8.0-VEKOP-17-2017-00001

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Okoseszköz = okos felhasználó? Mobiltudatosság a mindennapokban

Foglalkozásterv 45 perces tanórára

Célcsoport/osztály: 9. évfolyam (1. óra)

Modul megnevezése: Digitális világ

Témakör megnevezése: Tudatos okoseszköz használat

Órakeret/Időtartam: 45 perc

---

1. Feldolgozandó ismeretek: Tudatos mobilhasználat

2. Kulcsfogalmak: okostelefon, FOMO-jelenség, nomofóbia, függőség, digitális házirend, hasznos applikációk

3. Kapcsolódás a tantárgyak között: Mozgóképkultúra és médiaismeret, informatika

4. Kapcsolódás a többi modul között: Társas kapcsolatok, egészséges jövőkép, mozgás és gerincvédelem

5. A foglalkozás fejlesztési eredményei: A tanulók képessé válnak mobil eszközeik tudatos használatára, érzéseik megfogalmazására és kontrollálására. Képessé válnak az egészséges offline-online egyensúly kialakítására, javaslatokat tenni a tudatos mobilhasználatra, ezzel kapcsolatos egészségvédő applikációk kezelésére és alkalmazására.

6. Témakörhöz kapcsolódó, felhasználható források a pedagógusnak:

- Fegyverneki Gergő - Aknai Dóra Orsolya (2017): A mobiltanulás ábécéje pedagógusoknak. Módszertani és technikai ötletek a mobilozó tanulókhöz Neteducatio Kft. Budapest.
- Kárpáti Andrea - Kis-Tóth Lajos - Racsko Réka (2015): Mobil infokommunikációs eszközök a közoktatásban: iskolai bevételek-vizsgálatok. In: Információs társadalom 15. évf. 1. szám, 7-25. old.
- Tóth-Mózer Szilvia – Főző Attila szerk. (2015): A mobiltechnológiával támogatott tanulás és tanítás módszerei. Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft., Digitális Pedagógiai Osztály, IKT Módszertani Iroda, Budapest. Elérhetőség: https://www.educatio.hu/pub_bin/download/tamop311_II/eredmenyek/m_learning/mlearning_kotet.pdf (Ha nem működik a link, másoljuk a böngészőbe ezt a sort)

7. Ajánlott irodalom/művészeti alkotás:

- Goda Krisztina (2018): BÚÉK. Magyar dráma, vígjáték

Időkeret	Elsajátítandó tudásanyag Ismeretek/tartalmak/célok	Óra/Foglalkozás menete Feldolgozás: tanítói, tanári/tanulói tevékenységek	Alkalmazott módszerek/ szervezési módok, munkaformák	Alkalmazott szemléltető eszközök, felszerelések, oktatástechnikai eszközök
5 perc	Ráhangolódás	<p>Bemelegítő mozgásos feladat: szabályok az életünkben A tanár megkéri a tanulókat, hogy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aki sportol, álljon a jobb sarokba! • Aki nem sportol, álljon a bal sarokba <p>A tanár megkéri, hogy a sportolók mondjanak egy-egy szabályt, amit be kell tartaniuk. A nem sportolók mondjanak egy-egy iskolai szabályt, amit nekik is be kell tartaniuk!</p> <p>A tanár megkérdezi, hogy mi a hasonlóság az autózés és a mobilozás között.</p> <p>Válasz: az autóval lehet élvezni a sebességet, de a sztráda tele van veszélyekkel. Hogy ne legyen gond, ismerni kell a KRESZ szabályait. Ugyanígy a digitális világnak, a virtuális térnek is vannak szabályai.</p> <p>A tanár megkéri a tanulókat, hogy mondjanak ilyen szabályokat, hasznos, betartandó pontokat a digitális élettel kapcsolatban.</p> <p>Lehetséges válaszok:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ne a nap 24 órájában kütyüzzünk! • Legyenek offline, vagyis netmentes helyek és pillanatok az életünkben. • Ne sértünk meg online se az embereket! stb.	Frontális osztálymunka	

5 perc	Mobilhasználati szokások feltérképezése	<p>A tanár megkéri a tanulókat, hogy mindenki gyűjtse össze egy jegyzetlapra:</p> <ul style="list-style-type: none"> • milyen appok vannak a telefonjára letöltve? • mire használja ezeket az appokat? • csoportosítsa funkcióik szerint (tömegközlekedés, játék, kommunikáció, túra, zene stb.) • pár szóban írja le, milyen hatással van mobiljuk az életükre (gyorsabbak, hatékonyabbak, több helyen jelenlévők) • mérleget készít, hogy az elmúlt 12 órából mobiljaikkal mennyi időt töltöttek<ul style="list-style-type: none"> - hasznos informálódásra - szórakozásra - puszta időtöltésre	egyéni munka	papírlap, toll
20 perc	Az eredmények megbeszélése; FOMO-jelenség nomofóbia mobilfüggőség digitális házirend mobiltudatosság (tudatos eszközhasználat)	<p>A tanulók ismertetik válaszaikat egymás előtt. Fontos, hogy a pedagógus közben tartsa a beszélgetést. Ne engedje, hogy a tanulók kritizálják, kinevessék egymást, ugyanakkor a konstruktív jellegű hozzászólásoknak engedjen teret, amelyek az egészséges offline-online egyensúly fontosságát emelik ki.</p> <p>A tanár az alábbi kérdésekkel irányítja tovább a beszélgetést:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tegye fel a kezét, aki szenvedne („nem bírná ki”) egy napig a telefonja nélkül. • Az hagyja fenn a kezét, aki nem bírná fél napig. • Az hagyja fenn a kezét, aki nem bírná egy óra hosszat sem. <p>Mindenképpen kérdezzen rá a tanár, hogy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mi miatt van ez a szoros kötődés a készülékhez? • Mit éreznek a tanulók mobilozás közben, és mit	Frontális osztálymunka, közös megbeszélés	<p>A fontos kulcsszavak kerüljenek fel a táblára:</p> <ul style="list-style-type: none"> • FOMO-jelenség • nomofóbia • mobilfüggőség • képernyőment es helyek • képernyőment es időszak • digitális házirend

éreznék, ha le kellene adni a telefonjaikat?

- Az élet mely területe tud még nekik olyan örömet, flow-t adni, mint amit mobilozás közben éreznek?

Hívja fel a figyelmet az alábbi dolgokra, hiszen ez is segíthet a tanulóknak a mobilhasználatuk tudatosításában és a belső kontroll kialakításában:

- FOMO-jelenség: Fear Of Missing Out, félelem, hogy lemaradunk valamiről. Állandóan online akarunk lenni, hogy folyton követni tudjuk az internet eseményeit. Ugyanakkor ettől nem kell félni, később is tudunk tájékozódni, ráadásul közben a valós világ offline élményeiről maradunk le, ha állandóan mobilozunk, holott az is tartogat számos élményt.
- A mobilfüggőség egyre nagyobb probléma. Nomophobiának (no mobile fóbia) nevezik, ha valaki nem tud a telefonja nélkül jól érezni magát, ez pedig kihatással lehet az egyéni életvezetésünkre és a társas kapcsolatainkra is.
- Két dolgot tehetünk: jelöljünk ki képernyőmentes helyeket és képernyőmentes időszakokat az életünkben, ezért is fontos a digitális házirend

Az elhangzottakra kérdésekkel folyamatosan reflektáltatja a tanár a tanulókat:

- Érezték-e már a FOMO-jelenséget?
- Mit lehet tenni a nomofóbia ellen?

		<ul style="list-style-type: none"> • Miért lehet hasznos a digitális házi rend mindenkinek az életében? • Milyen pontokat érdemes beleírni a digitális házi rendben?		
5 perc	Önellenző szoftverek	<p>A tanár közli, hogy</p> <ul style="list-style-type: none"> • a Berkeley Egyetem 2014-es kutatása szerint: aki televíziót néz este a szobában: 31 perccel később fekszenek – 18 perccel kevesebbet alszanak. Okostelefonnal rendelkezők: 37 perccel később • Az esti kutyüzés gátolja az elalvást a kibocsátódó kékfény miatt → másnap kimerültek leszünk → mindenképpen töltsünk le valamilyen kékfényszűrő alkalmazást (pl. iPhone → NightShift, Android → Twilight, F.lux) • Képernyőidő-mérő applikáció (pl. Forest: Stay focused) • Screen time (megmutatja, melyik oldalt mennyi ideig használtuk) • Facebook beállításában van lehetőség, hogy mennyi ideig fut naponta az applikáció. • Fontos az életünkben, a digitális detoxikálás, vagyis, hogy legyünk kutyümentesek is, mert fárasztó, kimerítőm frusztráló tud lenni a folyamatos információsdömping, adatszmozg.	Frontális osztálymunka	táblajegyzet az alkalmazásokról

5 perc	Filmelemzés	<p>A tanár levetíti az Anti social c. kisfilmet: https://www.youtube.com/watch?v=GEWnXmDfVZg&fbclid=IwAR2qG5zYsRBxdSbfUVTr4UYJAFW8_zQ17eFWH4NUMxl4FXUpgNXSA20UIPA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Miről szól a videó? • Normális-e a lányok viselkedése? És a fiú-e? • Mi a véleményed a történetekről? • Tényleg igaz, hogy aki nincs fent az interneten, az nem is létezik? • Milyen pozitív dolgokat tudsz kiemelni a lányok viselkedéséből és milyen a fiúéból? • Tanulságos-e valami miatt számodra a kisfilm?	Frontális osztálymunka	Laptop, projektor, hangfal, internet, kisfilm: https://www.youtube.com/watch?v=GEWnXmDfVZg&fbclid=IwAR2qG5zYsRBxdSbfUVTr4UYJAFW8_zQ17eFWH4NUMxl4FXUpgNXSA20UIPA
5 perc	Zárókör	<p>A tanár tudatosítja,</p> <ul style="list-style-type: none"> • hogy a virtuális életünkben is fontosak a szabályok • a mobileszközök önmagukban se nem jók, se nem rosszak: ezeket mi használjuk jól vagy rosszul • az okoseszközöket meg kell tanulnunk okosan használnunk • ha az internet egy háló, akkor gondolkozzunk el ezen, hogy ez a háló foglyul ejt minket, vagy épp ezzel a hálóval mi merítünk magunknak hasznos információkat (megfelelő mértékben a szórakozás is hasznos) • ügyeljünk a helyes testtartásra mobilozás közben is: ne görnyedjünk, megfelelően támasszuk meg a kezünket, kellő távolságra legyen a képernyő a szemünktől		

10 PERCES kiemelhető blokk

Célcsoport/osztály: 9. évfolyam (1. óra)

Modul megnevezése: Digitális világ

Témakör megnevezése: Tudatos mobilhasználat

Órakeret/Időtartam: 10 perc

Időkeret	Elsajátítandó tudásanyag Ismeretek/tartalmak/célok	Óra/Foglalkozás menete Feldolgozás: tanítói, tanári/ tanulói tevékenységek	Alkalmazott módszerek/ szervezési módok, munkaformák	Alkalmazott szemléltető eszközök, felszerelések, oktatástechnikai eszközök
5 perc	Ráhangelődés	<p>Bemelegítő mozgásos feladat: szabályok az életünkben</p> <p>A tanár megkéri a tanulókat, hogy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aki sportol, álljon a jobb sarokba! • Aki nem sportol, álljon a bal sarokba <p>A tanár megkéri, hogy a sportolók mondjanak egy-egy szabályt, amit be kell tartaniuk. A nem sportolók mondjanak egy-egy iskolai szabályt, amit nekik is be kell tartaniuk!</p> <p>A tanár megkérdezi, hogy mi a hasonlóság az autóvezetés és a mobilozás között.</p> <p>Válasz: az autóval lehet élvezni a sebességet, de a sztráda tele van veszélyekkel. Hogy ne legyen gond, ismerni kell a KRESZ szabályait. Ugyanígy a digitális világnak, a virtuális térnek is vannak szabályai.</p> <p>A tanár megkéri a tanulókat, hogy mondjanak ilyen szabályokat, hasznos, betartandó pontokat a digitális élettel kapcsolatban.</p> <p>Lehetséges válaszok:</p>	Frontális osztálymunka	

5 perc	Filmelemzés	<ul style="list-style-type: none"> • Ne a nap 24 órájában kütyüzzünk! • Legyenek offline, vagyis netmentes helyek és pillanatok az életünkben. • Ne sértünk meg online se az embereket! stb. <p>A tanár levetíti az Anti social c. kisfilmet: https://www.youtube.com/watch?v=GEWnXmDfVZg&fbclid=IwAR2qG5zYsRBxdSbfUVTr4UYJafW8_zQ17eFWH4NUMxi4FXUpgNXSA20UIPA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Miről szól a videó? • Normális-e a lányok viselkedése? És a fiú-e? • Mi a véleményed a történekről? • Tényleg igaz, hogy aki nincs fent az interneten, az nem is létezik? • Milyen pozitív dolgokat tudsz kiemelni a lányok viselkedéséből és milyet a fiúéből? • Tanulságos-e valami miatt számodra a kisfilm?	Frontális osztálymunka	Laptop, projektor, hangfal, internet, kisfilm: https://www.youtube.com/watch?v=GEWnXmDfVZg&fbclid=IwAR2qG5zYsRBxdSbfUVTr4UYJafW8_zQ17eFWH4NUMxi4FXUpgNXSA20UIPA
---------------	--------------------	--	------------------------	---